

Sociale Zaken *Maastricht Heuvelland*

Eijsden-Margraten Gulpen-Wittern Maastricht Meerssen Vaals Valkenburg aan de Geul

> RETOURADRES Postbus 4902, 6202 TC Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Randwycksingel 22
6229 EE Maastricht

POSTADRES
Postbus 4902
6202 TC Maastricht

ONDERWERP
Uitvoering werk & inkomen irt Coronacrisis

DATUM
30 april 2020

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
HJPM (Hans) Cratsborn
CJ (Karin) Hendriks

TELEFOONNUMMER
043 - 350 4772
043 - 350 4687

ONZE REFERENTIE
2020.12140

E-MAILADRES
Hans.Cratsborn@maastricht.nl
Karin.Hendriks@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden van de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul,

Langs deze weg willen wij – als verantwoordelijk bestuursvoorzitters SZMH, Annex en Podium24 – u informeren over de actuele uitvoering en maatregelen op vlak van werk & inkomen in Maastricht-Heuvelland in relatie tot de Corona-crisis.

Alle berichtgeving van de laatste tijd en ook ieders eigen ervaringen in de afgelopen maand, maken duidelijk dat ons land momenteel met grote sociaal-economische gevolgen wordt geconfronteerd. Gevolgen die ook de inwoners van onze Maastricht-Heuvellandgemeenten raken: de bedrijven, de zelfstandig ondernemers, de mensen in loondienst, maar ook de inwoners in een Participatiewet-traject of Wsw-dienstverband en onze eigen uitvoeringsorganisaties Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH), Podium24, Annex, MTB en Wozl. Gevolgen die wij als gemeenten zo veel als mogelijk willen beperken of in ieder geval beheersbaar houden.

Ook door het kabinet is inmiddels een flink pakket aan maatregelen ingezet om de sociaal-economische gevolgen zoveel als mogelijk in te dammen. En onze eigen uitvoeringspartners in de keten van werk & inkomen zijn sinds het begin van deze crisis al, samen met de collega's van Beleid Sociale Zekerheid, aan de slag om de benodigde zaken te regelen op vlak van dienstverlening, baanbehoud en loondoorbetaling. Mede op initiatief van deze uitvoeringspartners willen wij u langs deze weg nader informeren over wat dit voor de uitvoering in onze regio, waaronder ook uw gemeente, betekent. Getracht is een samenhangend beeld te schetsen van de huidige situatie, in de wetenschap dat dit morgen ook zo weer anders kan zijn.

Re-integratieactiviteiten deels on hold

Zowel onze inwoners die actief zijn in een re-integratietraject of arbeidsmarktproject als de medewerkers van onze uitvoeringspartners ervaren zoals gezegd de consequenties van de Corona-crisis. Variërend van wegvallende werkzaamheden tot problemen met kinderopvang en helaas ook gezondheidsklachten. Mede gelet op de landelijke instructies en de maatregelen die in dat kader ook door al onze gemeenten zijn genomen, alsook de primaire aandacht voor bestaanszekerheid, is het niet meer dan logisch dat de dienstverlening op vlak van re-integratie vooralsnog gedeeltelijk on hold is gezet. De gezondheid en veiligheid van onze inwoners en collega's staat immers voorop!

Meer specifiek betekent dit nu dat de activiteiten bij Annex – diagnostiek, keuringen en testen, Werken in de Openbare Ruimte – zijn stilgelegd. Dit mede omdat een aantal werkleiders vanwege gezondheidsrisico's thuis moet blijven en voldoende persoonlijke afstand niet altijd gegarandeerd kan worden. De deelnemers die het betreft zijn geïnformeerd over dit besluit en wat dat dan voor hen betekent. Waar mogelijk wordt uiteraard bekeken of herplaatsing van deelnemers en resterende werkleiding op andere activiteiten, bijvoorbeeld bij MTB, een optie is. Ook wordt momenteel hard gewerkt aan de ontwikkeling van alternatieve dienstverlening, zoals bijvoorbeeld online trainingen. En er is wekelijks contact met de deelnemers, niet in de laatste plaats om in de gaten te houden hoe het met hen gaat.

Ook bij Podium24 loopt een deel van de reguliere activiteiten momenteel terug, doordat inleners medewerkers naar huis sturen, er op dit moment nagenoeg geen andere (her)plaatsingsmogelijkheden zijn en ook arbeidsmarktprojecten (voorlopig) geen doorgang vinden. Initieel werd nog verwacht dat hier op korte termijn andere werkzaamheden voor in de plaats zouden komen, doordat de personeelsvraag in specifieke sectoren – zoals zorg, logistiek en levensmiddelenbranche – toeneemt. Het wordt nu evenwel steeds duidelijker dat die vraag veelal op andere manieren wordt ingevuld, met bijvoorbeeld de eigen werkstudenten (supermarkten) of zzp-ers uit andere sectoren (fruitpluk). De mogelijkheden voor onze gemeentelijke doelgroep lijken zodoende vooralsnog beperkt. Recent is dan ook door Podium24 de Noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (Now, de compensatie van loonkosten bij omzettering) aangevraagd bij het UWV. Niet alleen voor de reguliere medewerkers, maar vooral met het oog op de medewerkers die op grond van de Participatiewet bij de organisatie in dienst zijn en als gevolg van de crisis momenteel niet ge-/herplaatst kunnen worden op de reguliere arbeidsmarkt.

Bij MTB¹ vonden de productiewerkzaamheden en een aantal re-integratieactiviteiten aan het begin van de Corona-crisis nog doorgang. Eind maart is evenwel toch de keuze gemaakt om het bedrijf grotendeels te sluiten tot 14 april j.l. Belangrijkste reden was dat er vanwege ziekte of met het oog op preventie onvoldoende werkleiding beschikbaar was om de noodzakelijke maatregelen goed te kunnen naleven. Ook trokken enkele externe partners – zoals de zorg, de reclassering en het onderwijs – hun deelnemers terug. Enkel de doorlopende orders washandjes voor zorginstellingen en de vanwege de crisis gestarte productie van mondkapjes vonden nog doorgang, met het oog op de continuïteit van zorg. Inmiddels zijn twee productielijnen – wielensassemblage en elektro – weer opgestart. Voor beide activiteiten ligt er momenteel een grote klantvraag, is voldoende werkleiding beschikbaar en kan de naleving van de actuele Corona-maatregelen worden gegarandeerd. Bekeken wordt nog hoe de andere activiteiten gaandeweg weer kunnen worden opgestart, zo mogelijk per 6 mei a.s. En ook het kantoorpersoneel werkt vooralsnog thuis. Er vindt in ieder geval continu overleg met klanten en opdrachtgevers plaats om de orders rond te krijgen en met gemeenten en uitvoeringspartners om herplaatsingsmogelijkheden te bekijken. Daarbij staan veiligheid en gezondheid te allen tijde voorop.

Aan de kant van Wozl² is het aantal gewerkte uren sinds eind maart gehalveerd: van ruim 70.000 naar ruim 35.000 uren per week. Die halvering wordt enerzijds veroorzaakt doordat medewerkers als highrisk zijn aangemerkt door de Arbodienst en anderzijds doordat inleners activiteiten tijdelijk stopzetten. Daardoor zitten nu 1.239 medewerkers noodgedwongen thuis. Afgezet tegen de gemiddelde omzet van januari en februari, is een inschatting gemaakt van het omzetverlies dat te verwachten is in maart, april en mogelijk mei. De voorlopige inschatting komt uit op een omzetverlies van ongeveer 40 % per maand. Op de productielocaties Sourethweg te Heerlen en Wenckebachstraat te Kerkrade is een beperkte bezetting aanwezig, waardoor de richtlijnen van de

¹ MTB is de Wsw-uitvoeringsorganisatie voor Eijsden-Margraten, Maastricht en Meerssen, en daarnaast leerwerkbedrijf Participatiewet voor alle Maastricht-Heuvellandgemeenten.

² Wozl is de Wsw-uitvoeringsorganisatie voor Gulpen-Wittem, Vaals en Valkenburg aan de Geul.

overheid en RIVM tot op heden goed zijn na te leven. Zolang opdrachtgevers de organisatie in voldoende mate blijven bevoorraden, kan Wozl met de aanwezige medewerkers het werk continueren. Indien deze bevoorrading stilvalt, kan sluiting van locaties aan de orde komen. Dat zal ook aan de orde zijn wanneer door het wegvallen van voldoende werkleiding de naleving van de overheidsmaatregelen niet gegarandeerd kan worden.

Ook bij SZMH staan een aantal activiteiten op vlak van re-integratie en participatie stil, maar gaat de reguliere dienstverlening zoveel als mogelijk gewoon door, waaronder de bijstandsaanvragen en -betalingen. Alleen niet meer face to face; net zoals bij de andere uitvoeringsorganisaties werken medewerkers merendeels vanuit huis en hebben ze telefonisch contact met onze inwoners. Ook is het gebouw op de Randwycksingel open, zodat inwoners die zich daar melden kunnen worden geholpen. Elke dag zijn er zo'n 30 tot 40 medewerkers aanwezig om de meest kritische processen en alle telefonische vragen af te handelen.

Ondersteuning zelfstandigen - Tozo

Een belangrijke extra taak voor SZMH is op dit moment de uitvoering van de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (Tozo). Deze landelijke regeling biedt zelfstandigen op een laagdrempelige wijze voor in ieder geval drie maanden inkomensondersteuning tot bijstandsniveau en kredietmogelijkheden voor wanneer voorliggende voorzieningen zijn benut.

SZMH voert deze regeling uit voor het merendeel van de gemeenten in Zuid-Limburg en de behoefte is inmiddels enorm gebleken; t/m 24 april j.l. zijn in totaal 6.417 aanvragen ontvangen. Daarvan zijn 806 aanvragen voor levensonderhoud en krediet, 78 alleen voor krediet en 5.533 alleen voor levensonderhoud. Met die laatste categorie is een eerste maandelijkse voorschotbetaling gemoeid van ruim € 7,3 mln. Meer cijfers per gemeente zijn verderop in deze brief opgenomen.

Eenvoud en snelheid in de uitvoering staan bij deze regeling voorop, zowel regionaal als vanuit de rijksoverheid. Ondanks de nodige onduidelijkheden is dit hele proces door SZMH binnen een zeer kort tijdsbestek ingericht en in gang gezet. Een groot compliment aan alle medewerkers die zich hiervoor hebben ingezet is dan ook op zijn plaats. Wel betekent dit dat de regeling tijdens de uitvoering - mede op basis van signalen uit de praktijk - nog continu wordt bijgesteld. De afgelopen periode bleken er telkens weer nieuwe groepen (deels) buiten de regelingen van het kabinet (Tozo, Now en Togs oftewel Tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren Covid-19 (de directe tegemoetkoming van € 4.000.) te vallen. Denk hierbij aan de ondernemers die in het buitenland wonen, flexwerkers en jongeren. En ook startups, scale-ups en andere innovatieve bedrijven, die juist nu cruciaal zijn voor de innovatiekracht en het toekomstig verdienvermogen van Nederland. Om die reden zijn alweer tal van reparaties in de noodmaatregelen doorgevoerd, waardoor de toestroom richting gemeenten mogelijk nog verder gaat toenemen. Onduidelijk is nog wat dit straks precies voor ons betekent bij de verantwoording aan Den Haag.

Ontwikkeling Participatiewet en WW

Wat wel duidelijk is, is dat de (rijks)maatregelen niet kunnen voorkomen dat op korte termijn ondernemers moeten stoppen of dat contracten van medewerkers niet worden verlengd c.q. tussentijds worden beëindigd. Met extra instroom bij onze gemeenten tot gevolg. Op dit moment is al zichtbaar dat meer inwoners een beroep doen op de Participatiewet; in maart 2020 waren er dit 184, waar het een jaar eerder nog om 95 aanvragen ging. Meer cijfers per gemeente zijn verderop in deze brief opgenomen.

Sociale Zaken *Maastricht Heuvelland*

Eijsden-Margraten Gulpen-Wittern Maastricht Meerssen Vaals Valkenburg aan de Geul

DATUM
30 april 2020

Eenzelfde ontwikkeling is zichtbaar bij het UWV, waar de aanvraag WW-uitkeringen een forse toename laat zien. Maart vertoont landelijk een stijging van 4,3% ten opzichte van februari. Voor Limburg is dat 5,8% en voor Maastricht-Heuvelland zelfs 6,4%. Waarbij Maastricht en Valkenburg de grootste uitschieters laten zien: respectievelijk +11,6% en +12,7%. Dit heeft alles te maken met de sector-samenstelling en bedrijvenstructuur in onze regio. Zuid-Limburg kent relatief veel kleine ondernemers (overwegend mkb, zzp-ers). En sectoren als horeca, detailhandel, kunst & cultuur en logies. Deze sectoren zijn vaak arbeidsintensief en worden sterker geraakt door de productieuitval.

Voor alle inwoners, ook voor de zelfstandigen, die zich als gevolg van de crisis voor inkomensondersteuning melden, zal dan ook bekeken worden welke (her)plaatsingsmogelijkheden of alternatieve werkzaamheden er wellicht voorhanden zijn. Onze uitvoeringspartners re-integratie werken momenteel aan een gezamenlijke, integrale aanpak. Om zodoende de oplopende sociaal-maatschappelijke én financieel-economische druk zo veel als mogelijk te verlichten.

Eigen organisaties

Al met al een uitzonderlijke situatie die om uitzonderlijke maatregelen vraagt. Waarbij het ons goed doet te mogen ervaren hoe zoveel partijen samen en eensgezind de schouders zetten onder deze klus van formaat. Om met elkaar te doen wat nodig is voor de inwoners van Maastricht-Heuvelland. Maar de Corona-crisis laat zoals gezegd ook onze eigen uitvoerings- en gemeentelijke organisaties niet onberoerd. Het is nog te vroeg om te zeggen wat de precieze gevolgen gaan zijn, sociaal en financieel. Maar het is nu al duidelijk dat de inkomsten bij Podium24, MTB en Wozl afnemen. Daarom wordt waar nodig door de uitvoeringspartners onderling ondersteuning geboden. Ook wordt uiteraard serieus bekeken in hoeverre het mogelijk danwel noodzakelijk is om aanspraak te maken op de steunmaatregelen van het kabinet. Voor Podium24 is zoals gezegd reeds een Now-aanvraag ingediend en de eerste voorschotten zijn reeds ontvangen. Wat betreft MTB en Wozl heeft het recente overleg tussen sw-branchorganisatie Cedris en MinSZW helaas geen aparte ondersteuningsregeling voor de sw-sector opgeleverd. VNG en MinSZW bekijken nu in hoeverre de sw meegenomen kan worden in de Corona-compensatie voor gemeenten. Wat betreft bedrijven die veel mensen uit de gemeentelijke doelgroep Participatiewet in dienst hebben in een vorm van gesubsidieerde arbeid: deze kunnen – mits ze aan de voorwaarden voldoen uiteraard – aanspraak maken op de reguliere ondersteuningsregelingen. Daarnaast is er door MinSZW een uitzondering gemaakt voor de gemeentelijke loonkostensubsidie. Waar we normaliter geen overheids subsidies mogen stapelen, mag dat nu wel. Deze bedrijven blijven dus, naast de looncompensatie vanuit Now i.v.m. omzetting, een looncompensatie ontvangen voor de productiviteitsderving als gevolg van verminderde loonwaarde van deze medewerkers. En alleen als het dienstverband in stand blijft natuurlijk.

Mocht dit thema op enig moment onze verdere aandacht vragen, dan informeren wij u daarover uiteraard. Als gemeenten zijn en blijven wij immers verantwoordelijk voor onze eigen uitvoeringsorganisaties.

Cijfers per gemeente

Tot slot hieronder nog een overzicht van de meest relevante cijfers per gemeente, voor wat betreft de diverse ondersteuningsmaatregelen op vlak van werk & inkomen: Pw, WW en Tozo. Cijfers Now en Togs zijn (nog) niet voorhanden. Net zoals bij de start van Tozo een paar weken geleden, ligt ook voor deze regelingen de prioriteit nu bij een snelle beoordeling en bevoorschotting van de grote volumes aanvragen. (Voor Now heeft het UWV de 100.000 al overschreden.) Het genereren van overzichten komt later. Waarbij differentiatie ook nog eens uiterste voorzichtigheid vraagt i.v.m. herleidbaarheid (gelet op de AVG). Op termijn komen mogelijk wel sectorale data beschikbaar, maar of die ook uitsplitsbaar zijn naar gemeenten is voor nu niet duidelijk.

Sociale Zaken Maastricht Heuvelland

Eijsden-Margraten Gulpen-Wittem Maastricht Meerssen Vaals Valkenburg aan de Geul

DATUM
30 april 2020

	Pw-aanvragen (lo) mrt'20 (en tov mrt'19)	WW-aanvragen mrt'20 (en tov feb'20)	Tozo-aanvragen (lo+bk) tm 24.04.2020	Tozo- voorschotten (lo) tm 24.04.2020
Eijsden-Margraten	+14 (+7)	+325 (+8%)	457	€ 569.458
Gulpen-Wittem	+12 (+3)	+180 (+2,3%)	309	€ 378.171
Maastricht	+111 (+61)	+1.728 (+11,6%)	2.065	€ 2.441.794
Meerssen	+13 (+5)	+232 (-/-2,1%)	323	€ 396.060
Vaals	+11 (+4)	+116 (+6,4%)	143	€ 174.644
Valkenburg a/d Geul	+8 (+7)	+240 (+12,7%)	428	€ 516.398
MH totaal	+169 (+87)	+2.821 (+6,4%)	3.725	€ 4.476.525

Afstemming en communicatie

Er volgt continu nieuwe informatie, waarvan we u zo nodig uiteraard op de hoogte stellen. Verder vindt niet alleen binnen onze regio, maar ook in en met de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg en het UWV geregeld afstemming plaats. Daarbij houden onze gemeenten de lijnen van contact zo kort als mogelijk, om vooral snel te kunnen handelen als dat nodig is.

Mochten inwoners zich met vragen op het terrein van werk & inkomen bij u melden, dan kunnen zij zoals gebruikelijk worden doorverwezen naar SZMH, bereikbaar via het algemene telefoonnummer 14 043, de website www.socialezaken-mh.nl of de eigen contactpersoon / consulent. Werkgevers kunnen zoals altijd terecht bij Podium24, bereikbaar via 043-3506070, www.podium24.nl en de eigen contactpersoon. En medewerkers van en deelnemers bij de betreffende organisaties, kunnen zich bij eventuele vragen melden bij hun direct leidinggevende of gebruikelijke contactpersoon.

Voor nu vertrouwen wij er op u voldoende te hebben geïnformeerd.

Vriendelijke groeten,
mede namens SZMH, Podium24, Annex, MTB, Wozl en Beleid Sociale Zekerheid,

Jean-Paul Kompier,
Wethouder Werk & Economie gemeente Vaals
Voorzitter bestuur Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland

Jim M. Janssen,
Wethouder Organisatie, Sociale Zaken, Ouderenbeleid en Cultuur gemeente Maastricht
Voorzitter bestuur Podium24 en voorzitter bestuur Annex